

Biblická hodina, 26. 08. 2021

Úvodná pieseň: Žalm č. 78,1-2.9-10 - *Počúvaj ľud môj tebe daný zákon*

Modlime sa:

Nebeský Otče, ďakujeme za schopnosť počúvať Tvoje slovo. Avšak prosíme, daj, aby sme za ľudskými slovami uzreli Teba, počuli v nich Tvoj hlas, Tvoje oslovenie. Daj nám uzrieť všade Tvoju prítomnosť a moc, ktorou konáš pre naše dobro. A nech nás toto rozpoznanie vedie k vďačnosti Tebe, aby sme Ťa chválili svojimi ústami aj svojím životom.

Prichádzame i dnes zo svojich zápasov, skúseností úspechov i neúspechov, prichádzame so svojimi strasťami a ustarostenosťou. Prosíme o Tvoj pokoj do nášho sdrca, o Tvoje otcovské utíšenie našich bolestí a o povzbudenie a nádej do budúcnosti. Ďakujeme, že to všetko môžeme zveriť Tebe a očakávať na Teba. Daj, nech v Tvojom slove nájdeme i dnes uistenie o tom, kto si aj pre nás a ubezpečenie o tom, že sme a zostávame v Tvojej ruke a starostlivosti. Svojím Duchom svätým nás sprevádzaj a požehnaj nám túto chvíľu. *Amen*

Slovo zo Starého zákona: 2Kr 14

Judský kráľ Amacja,

¹ V druhom roku vlády izraelského kráľa Joáša, Joacházovho syna, sa stal **judským kráľom Joášov syn Amacja**. ² Mal dvadsaťpäť rokov, keď sa stal kráľom a dvadsaťdeväť rokov vládol v Jeruzaleme. Jeho matka, pôvodcom z Jeruzalema, sa volala Joaddán. ³ **Robil to, čo uznáva Hospodin za správne**, svojmu praotcovi Dávidovi sa však nevyrovnal. Všetko robil tak ako jeho otec Joáš. ⁴ **Výšiny však nezmizli**, ľud na nich stále obetoval a pálil tymian. ⁵ Len čo mal kráľovstvo pevne v rukách, popravil svojich služobníkov, ktorí zabili kráľa, jeho otca. ⁶ **Synov tých vrahov však nevydal na smrť**, podľa toho, čo je napísané v knihe Mojžišovho zákona, kde Hospodin prikazuje: „Otcovia nesmú byť vydaní na smrť pre synov ani synovia pre otcov, ale každý nech zomrie za vlastný hriech.“ ⁷ V Soľnom údolí porazil desaťtisíc Edómčanov. V boji sa zmocnil Sely a premenoval ju na dnešný Jokteel. ⁸ Vtedy vypravil Amacja poslov k izraelskému kráľovi Joášovi, synovi Joacháza, syna Jehua, s odkazom: „**Pod', zmeriame si sily!**“ ⁹ Izraelský kráľ Joáš odkázal judskému kráľovi Amacjovi: „Bodliak na Libanone vyzval libanonský céder: ‚Daj svoju dcéru môjmu synovi za ženu!‘ Prebehla tade divá zver, čo je na Libanone, a pošliapala bodliak. ¹⁰ **Po víťazstve nad Edómom ti vzrástla odvaha**. Nabaž sa slávy a sed' doma! Prečo si zahrávaš s nešťastím? Preto, aby si padol ty a Júda s tebou?“ ¹¹ Amacja však **neposlúchol**. Tak pritiahol izraelský kráľ Joáš. On i judský kráľ Amacja si zmerali sily pri Bét-Šemeši v Judsku. ¹² **Júda však utrpel od Izraela porážku** a každý zutekal do svojho stanu. ¹³ Judského kráľa Amacju, syna Joáša, **syna Achazju, izraelský kráľ Joáš v Bét-Šemeši zajal**. Potom vnikol **do Jeruzalema**, kde **strhol jeho hradby** od Efrajimskej brány až po Nárožnú bránu v dĺžke štyristo lakt'ov. ¹⁴ **Pobral všetko zlato a striebro, všetky predmety, čo sa našli v Hospodinovom dome** a v pokladniciach kráľovského paláca **i rukojemníkov**, a vrátil sa do Samárie. ¹⁵ Ostatné Joášove príbehy, to, čo vykonal, jeho hrdinstvo i ako bojoval proti judskému kráľovi Amacjovi, je zapísané v Kronike izraelských kráľov. ¹⁶ Keď sa Joáš uložil k svojim predkom, pochovali ho v Samárii pri izraelských kráľoch. **Po ňom sa stal kráľom jeho syn Jarobeám**. ¹⁷ Judský kráľ Amacja, syn Joáša, žil po smrti izraelského kráľa Joáša, syna Joacháza, ešte pätnásť rokov. ¹⁸ Ostatné Amacjove príbehy sú zapísané v Kronike judských kráľov. ¹⁹ Keď **proti**

nemu zosnovali v Jeruzaleme sprisahanie, utiekol do Lachíša. Vyslali však ľudí do Lachíša a **tam ho usmrtili**.²⁰ Potom ho previezli na koňoch a pochovali v Jeruzaleme, v Dávidovom meste, pri jeho predkoch.²¹ Nato vzal všetok judský ľud **Azarju, ktorý mal šesťnásť rokov**, a ustanovil ho po jeho otcovi Amacjovi za kráľa.²² Keď sa kráľ Amacja uložil k svojim predkom, vybuďoval Elat a znovu ho pripojil k Judsku.

Izraelský kráľ Jarobeám

²³ V pätnástom roku vlády judského kráľa Amacju, Joášovho syna, vládol v Samárii štyridsaťjeden rokov izraelský kráľ Jarobeám, Joášov syn.²⁴ Robil **Hospodinovi naprotiveň**. Nevzdal sa žiadneho z hriechov Nebátovho syna Jarobeáma, ktorý zviadol na hriech Izrael.²⁵ **Prinavrátil Izraelu územie** od oblasti Chamátu až po More Araby **podľa slova Hospodina, Boha Izraela, ktoré vyriekol prostredníctvom svojho služobníka Jonáša, syna Amittaja**, proroka z Gat-Cheferu.²⁶ Hospodin totiž **videl veľmi biedne položenie Izraela**, že niet východiska ani pre otroka, ani pre slobodného, a niet nikoho, kto by Izraelu pomohol.²⁷ Avšak **Hospodin sa nerozhodol vymazať spod nebies meno Izraela**, a tak ho zachránil prostredníctvom Joášovho syna Jarobeáma.²⁸ Ostatné Jarobeámove príbehy, všetko, čo vykonal, jeho hrdinstvo i ako bojoval a **znovu pričlenil k Izraelu Damask a judský Chamát**, je zapísané v Kronike izraelských kráľov.²⁹ Keď sa Jarobeám uložil k svojim predkom, izraelským kráľom, stal sa po ňom kráľom jeho syn Zecharja.

Milí Bratia a milé Sestry, judský kráľ Amacja, Joášov syn zo začiatku sa tiež snažil vládnuť podľa zákona Hospodinovho, možno má v tom nejakú zásluhu aj jeho matka, ktorá má vyznavačské meno a pochádzala z Jeruzalema. On však tiež toleroval naďalej modlárstvo tým, že výšiny nevymizli z krajiny; pestoval sa na nich naďalej kult - síce Hospodinov, ale nelegálny, pretože ten bol centralizovaný do Jeruzalema. Tieto miesta zvädzali aj ľud, ktorý bol i tak naklonený k pohanstvu.

Pozoruhodný je Amacjov prístup k odplate za vraždu jeho otca. Nie je to osobná pomsta, avšak nechať vinníkov na slobode by naznačovalo, že snáď aj on sám s nimi súhlasil, dokonca aj on mohol by v tom mať prsty. Vykonať trest sa mu teda pokladalo za povinnosť. Avšak dobré je vidieť kráľov prístup k vinníkom, že pre ich vinu nie sú trestaní ich potomkovia, len samotní páchatelia. Je to aj aktuálne poučenie, veď sme náchylní odplácať a ešte aj trochu pridať. Čudujeme sa potom, že sa spory nekončia?

Zo začiatku vedie Amacjá úspešnú zahraničnú politiku, keď porazí Edom a obsadí mesto Selu. (Tieto okolnosti podrobnejšie opisuje 2Kron 25, stojí to za prečítanie. Zároveň vysvetľuje aj pôvod sporu medzi Judskom a Izraelom). Avšak je v tom aj dvojaké nebezpečenstvo. Jedno sa prejaví v tom, že priviedol a začal uctievať edomské modly, teda jeho vzťah s Hospodinom bol veľmi krehký. Druhé nebezpečenstvo bolo, že spyšnel a víťazstvo si prisvojil ako vlastnú zásluhu a už si myslel, že on všetko môže. Po takejto pýche zvykne nasledovať pád.

Totíž Amacja si trúfol získať vládu nad severným Izraelom, ktoré bolo väčšie a silnejšie kráľovstvo. Izraelský kráľ Joáš ho istou bájkou či podobenstvom varoval a pripomínal mu jeho maličkosť, aby si uvedomil, čo môže a čo nie. Avšak človek posadnutý pýchou takéto varovanie neberie vážne. A tak vojenské ťaženie malo vážne následky pre Judsko, hlavne pre Jeruzalém. O to smutnejšie, že rany a údery

dostáva mesto nie od nepriateľského národa, ale od vlastného ľudu, od izraelitov. Joášovo vojsko strhlo hradby vo veľkej šírke a vylúpilo chrám, dokonca si vzal so sebou aj rukojemníkov. Boľestivá to udalosť, keď sa deje nepriateľskou rukou, - no tu je to o to viac boľestivé, že to konali vojská z vlastného národa. Boli vyprovokovaní Amacjou úplne zbytočne.

Pýcha je veľmi nebezpečná aj preto, že takýto človek vidí iba seba a to falošne, mýlne sa prehodnocuje a je vo vedomí, že na všetko má, všetko môže, nik ho nezastaví. Preto si nenechá povedať. Varujme sa precenovania vlastných možností a síl. Jedine ak máme pri sebe Hospodina, si vieme uvedomiť svoju maličkosť a odkázanosť na Neho. On nám dá a zabezpečí ochranu a silu.

Po správe o úmrtí Amacju je zmienka o jeho synovi, nasledovníkovi na tróne, Azarjovi a o jeho diele, keď vybudoval Elat a posilnil tak Judsko. Medzitým zomrel izraelský Joáš a nasledoval ho na tróne jeho syn Jarobeám druhý. Aj sa tak správal ako jeho neslávny predchodca, ktorý zviedol Izrael na hriech. Nečakane sa tu objaví meno proroka Jonáša, syna Ammitajovho, ako verného proroka, pretože jeho slová sa naplnili, keď Jarobeám rozšíril územie krajiny a navrátil jej dávnejšiu slávu. Biedu vystriedal blahobyť, hlavne niektorých vysoko postavených. Hospodin sa nad svojim utrpeným ľuďom zľutoval a napriek tomu, aký bol, prostredníctvom Jarobeáma Hospodin sa postaral o dobro svojho ľudu. On si použije za nástroj aj nehodného. Tým Boh predĺžil ešte čas milosti pre severné kráľovstvo.

Slovo z Nového zákona: Mk 12,28-34 - Veľké prikázanie

²⁸ Jeden zo **zákonníkov**, ktorý počul, ako sa dohadujú, podišiel bližšie, lebo **videl, že Ježiš im odpovedal správne**. Spýtal sa ho: „**Ktoré prikázanie je zo všetkých najdôležitejšie?**“ ²⁹ Ježiš odpovedal: „**Najdôležitejšie je toto: Počuj, Izrael! Pán, náš Boh, je jediný Pán!**“ ³⁰ *Milovať budeš Pána, svojho Boha, celým svojím srdcom, celou dušou, celou mysl'ou a celou silou.* ³¹ *Druhé je toto: Milovať budeš svojho bližného ako seba samého. Iného väčšieho prikázania ako sú tieto, niet.*“ ³² Zákonník mu povedal: „*Správne, učiteľ, povedal si pravdu! Jediný je a okrem neho iného niet.*“ ³³ *a Milovať ho celým srdcom, celým rozumom i celou silou a milovať bližného ako seba samého je viac ako všetky spal'ované a ostatné obety.*“ ³⁴ Keď Ježiš videl, že **múdro odpovedal**, povedal mu: „**Nie si ďaleko od Božieho kráľovstva.**“ Potom sa ho už nik neodvážil vypytať.

Milí Bratia a milé Sestry, Pána Ježiša opäť pokúšajú Jeho nepriatelia, v danom prípade sú to saduceji, ktorí neveria vo vzkriesenie. Svojím vymysleným príbehom o bezdetnej žene, ktorá mala postupne sedem mužov, chceli Ježiša aj zosmiešniť. Avšak On im na otázku, že zo siedmich ktorého ženou bude po zmŕtvychvstaní táto žena, dal odpoveď, po ktorej zostali ticho. Po tejto scéne, ktorej bol svedkom jeden zákonník, tento prichádza k Ježišovi. Zdá sa, že nie je zlomyselný ani zákerný a pýta sa úprimne. Zákonník chce počuť od Ježiša, ktoré je najväčšie prikázanie. Prečo Mu dáva takú otázku, keď zrejme bol v takýchto veciach dobre vyškolený? Ale bolo to predmetom častých debát, a predchádzajúca Ježišova odpoveď potvrdila, že On sa dobre vyzná v Božích veciach. Ktoré je teda najväčšie prikázanie?

Ježiš neodmietne odpovedať a odkazuje na dva dobre známe starozákonné výroky, ktoré už boli spojené v jeden celok (5M 6,4 a 3M 19,18). Dokonca Počuj Izrael!... „Šmá Jisrael...“ bola akási základná modlitba či vyznanie viery Židov, nejako na spôsob nášho Apoštolského vierovyznania. Ale to viacej je v tom, že Pán Ježiš oproti samoučelnému kultu zdôrazňuje praktický život podľa týchto prikázaní, ako to potvrdil aj vlastným príkladom. Táto požiadavka zákona dáva veru lafku veľmi vysoko a treba si byť toho vedomí, aby sme neboli samospravodliví farizeji. Avšak tomuto Božiemu nároku dokázal zodpovedať jedine Pán Ježiš. Práve tým poznávame svoju biedu a stratenosť, keď si uvedomíme, že my na to nemáme a z vlastných síl a schopností či snahy ani nebudeme mať - jedine z milosti Božej.

Zaujímavá je ale reakcia zákonníka na Ježišovu odpoveď a následne Ježišova reakcia ne neho. Zákonník je s odpoveďou spokojný, akosi pochváli Pána. Aké je to na usmätie, keď si uvedomíme, že nedokonalý človek udobrí, čo mu dokonalý Boh hovorí. A tu vidíme, že zákonník Ho má stále len za Majstra, Učiteľa, Rabbína, ale nič viacej. A Pán Ježiš sa nad tým možno v sebe pousmeje, ale ho neopraví. Len mu povie povzbudenie - nie pochvalu ani nič také, čím by ho utvrdil vo svojom aktuálnom stave. To povzbudenie je o tom, že nie je ďaleko od Božieho kráľovstva. Teda je to s ním nádejné. Avšak byť nie ďaleko, alebo aj hociako blízko, ešte znamená stále byť mimo, byť vonku. Či byť pred bránou možno na krok, možno na tisíc - v podstate je to to isté; len ten, kto je bližšie, možno má väčšiu šancu raz rozhodnúť sa vstúpiť ta a byť už vnútri, v Božom kráľovstve. To povzbudenie nie je v pochvale, že on je na tom lepšie ako jeho kolegovia, ale je to pozvanie: nezostaň vonku, nezostaň len pri teórii, ale vstúp dnu, prijmi ma, dokiaľ môžeš. Či sa tak aj stalo, o tom, už evanjelista nehovorí. Nás to však jednak upozorňuje, aby sme sa napr. správne modlili - nie o to prosieť, byť bližšie k Nemu, ale byť u Neho a s Ním. A jednak nám to kladie otázku, na ktorú musí každý nájsť svoju odpoveď: Či sme už vnútri, alebo ešte len blízko či ďaleko? Lebo to ma nezachráni, že som sice vonku, ale bližšie ako ten druhý, jedine ak som tam, s Ním, na strane Ježiša.

Modlime sa:

Pane Ježišu Kriste, ďakujeme, že aj nás pozývaš do svojho kráľovstva, do spoločenstva s Tebou už tu na zemi a raz aj u Teba. Ďakujeme, že cestu si nám pripravil tým, že si prišiel a svojou dokonalou láskou si nás zo zatratenia zachránil. Prosíme, nenechaj nás na omyle, že stačí byť niekde blízko alebo ešte bližšie, ak by sme pri tom boli ešte stále len pred bránou. Volaj nás, dokiaľ už nezostaneme stáť, ale sa Ti úprimne vydáme a odovzdáme svoje hriechy, životy do Tvojich rúk. Veď kam by sme šli, ak nie k Tebe. Daj, aby to nebolo len také polovičaté, ale celé utekanie do Tvojej náruče. Požehnaj nás životom, ktorý svedčí o Tvojej láske, s ktorou si to najväčšie prikázanie naplnil. Amen

Otče náš... Požehnanie...

Záverečná pieseň: č. 538 - Vyďaj sa úprimne Pánovi...